

bijlage

Bijlage C stavaza decentralisatievoorstellen Taakgroep
d'Hondt Stand van zaken decentralisatievoorstellen
Interbestuurlijke Taakgroep Gemeenten (Taakgroep
d'Hondt)

Bijlage nummer 3
Datum
Ons Kenmerk

V.1. Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV)

In het bestuursakkoord met de provincies was afgesproken dat het ISV per 2010 gedecentraliseerd zou worden. In het kabinetsstandpunt op het rapport van de Commissie d'Hondt werd gemeld dat dit technisch niet haalbaar bleek. Aangekondigd werd dat per 1 januari 2011 de ISV-middelen voor de rechtstreeks ontvangende gemeenten via een decentralisatie-uitkering zouden worden overgeheveld naar het Gemeentefonds. Voor de niet-rechtstreeks ontvangende gemeenten werd aangekondigd dat dit eveneens per 1 januari 2011 zou gebeuren via een decentralisatie-uitkering naar het Provinciefonds.

Stand van zaken: Op koers.

Het Ministerie van WWI heeft een ontwerp-wetsvoorstel gereed dat de oude wet ISV intrekt.

V.2. Besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS)

De Taakgroep d'Hondt adviseerde de bundeling van het BLS met het ISV verder te onderzoeken. Het kabinet wilde daartoe een eerste stap zetten via het Provinciefonds. Als het BLS in zijn huidige vorm zou worden voortgezet, zou het kabinet het BLS voor wat betreft het provinciale deel per 2010 via een decentralisatie-uitkering decentraliseren naar het Provinciefonds. Omdat het Provinciefonds ook ISV-middelen bevat zouden de provincies zelf, waar mogelijk en gewenst, een koppeling aan kunnen brengen.

Stand van zaken: Niet gerealiseerd.

Het BLS, zoals dat van toepassing was voor de periode 2005-2009, wordt in 2010 ingetrokken. De beoogde decentralisatie in 2010 van het provinciale deel van de geldstroom naar het Provinciefonds, heeft dan ook geen doorgang gevonden. Met uitzondering van de in 2010 voor de Tijdelijke Stimuleringsregeling Woningbouw beschikbare financiële middelen zijn er op dit moment voor de periode 2010-2014 geen financiële middelen van het Rijk beschikbaar om de woningbouw te stimuleren.

V.3. BDU Sociaal, Integratie en Veiligheid (SIV)

Het kabinet kondigde in de kabinetsreactie op het rapport van de Taakgroep d'Hondt aan dat het de aanbeveling van de Taakgroep opvolgt om de middelen van de BDU Sociaal, Integratie en Veiligheid over te hevelen naar het Gemeentefonds, voor zover de middelen doorlopen.

Stand van zaken: Grotendeels gerealiseerd.

De middelen uit de Brede doeluitkering Sociaal, Integratie en Veiligheid zijn grotendeels overgeheveld naar het Gemeentefonds (decentralisatie-uitkering Leefbaarheid & Veiligheid voor 2010 en 2011) of opgegaan in het participatiebudget (zie V.12.)

V.4. BDU Economie

De BDU Economie zou na 2009 komen te vervallen door de beëindiging van de financiering van deze pijler uit het FES.

Stand van zaken: Gerealiseerd.

De BDU Economie is komen te vervallen.

V.5. Wijkenaanpak

De wijkenaanpak betreft een nieuwe werkwijze, gericht op de aanpak van hardnekkige problemen in wijken en legt het accent op "leren". Het kabinet waardeert de aanbeveling om op een aantal indicatoren afspraken te maken met gemeenten bij de wijknaanpak, maar heeft in de kabinetsreactie aangegeven dit geen werkbare constructie te vinden. De richting is juist (namelijk zo weinig mogelijk indicatoren), maar er was destijds nog geen zicht op het specifieke aantal indicatoren.

Stand van zaken: Gerealiseerd

Doel van de wijkenaanpak is de achterstanden van aandachtswijken ten opzichte van het stedelijk gemiddelde in 8 tot 10 jaar te verminderen. Het rijk is daarbij een actieve partner en ondersteunt gemeente, corporaties en bewoners bij het zoeken naar oplossingen. Lokale partners hebben in 2007 wijkactieplannen opgesteld met daarin per wijk een analyse, een aanpak en streefcijfers op verschillende indicatoren. In 2008 hebben gemeenten en rijk afspraken gemaakt om bij te dragen aan de lokale ambities en deze vastgelegd in 18 charters (maatwerk). De afspraken beslaan de terreinen wonen, werken, leren & opgroeien, veiligheid en integratie. De Tweede Kamer wordt jaarlijks over de voortgang van de wijknaanpak geïnformeerd door de minister voor WWI.

V.6. Nota Ruimte

De taakgroep d'Hondt adviseerde om de middelen van de Nota Ruimte via een decentralisatieuitkering aan gemeenten te verstrekken. De middelen voor deze projecten komen uit het Fonds Economische Structuurversterking (FES). De huidige FES-wet laat dat echter niet toe. Het kabinet vond de aanbeveling sympathiek en heeft daarom in de FES-wet de mogelijkheid gecreëerd om de gelden via een decentralisatie-uitkering in het gemeentefonds op te nemen.

Stand van zaken: Niet gerealiseerd.

De wijziging van de FES-wet is door de Tweede Kamer controversieel verklaard. Tot de wet is aangenomen kunnen projecten alleen via een specifieke uitkering of via het ILG naar gemeenten gaan. De Nota -Ruimteprojecten hebben allemaal de goedkeuringsprocedure doorlopen.

V.7. Monumenten

In de kabinetsreactie op het rapport d'Hondt werd gemeld dat de minister van OCW een beleidsbrief over het monumentenstelsel aan de Tweede Kamer zou zenden. De adviezen van vijf werkgroepen zouden de input van deze brief vormen. De adviezen bevatten ideeën over hoe een modern monumentenstelsel vorm zou kunnen krijgen.

Stand van zaken: Gerealiseerd.

De Tweede Kamer heeft de Beleidsbrief over de modernisering van de monumentenzorg eind 2009 aangenomen, met enkele amendementen. Samengevat zijn de belangrijkste maatregelen:

1. Vanaf 2012 is een structureel restauratiebudget beschikbaar dat gebiedsgericht wordt ingezet.
2. De minister van OCW stelt een rijksstructuurvisie cultureel erfgoed op, die wordt afgestemd met IPO, VNG, LNV en VROM.
3. Het belang van de provinciale organisaties monumentenzorg, te weten de steunfunctie monumentenzorg, de erfgoedhuizen en de monumentenwacht wordt erkend en ze krijgen een nadrukkelijke plaats in de regionale kennisinfrastructuur.

In 2009 heeft het rijk € 19 mln in het provinciefonds gestort t.b.v. de gezamenlijke aanpak van de gebiedsgerichte restauratie van rijksmonumenten. In de tweede helft van 2010 bezien provincies en rijk kijken of de beoogde doelen behaald zijn.

V.8. Spoorse doorsnijdingen

De aanbeveling van de Taakgroep om de regeling spoorse doorsnijdingen over te hevelen naar een decentralisatie-uitkering in het Gemeentefonds is overgenomen.

Stand van zaken: Gerealiseerd.

De opvolger van de Regeling eenmalige uitkering Spoorse doorsnijdingen, de zogenaamde Circulaire Spoorse doorsnijdingen tweede tranche, is een decentralisatie-uitkering via het Gemeentefonds geworden.

V.9. Externe veiligheid

Het kabinet kondigde in haar reactie op het rapport van de Taakgroep d'Hondt aan dat de verantwoordelijkheid voor de regie op de versterking van de uitvoering van EV-taken met ingang van 2011 naar de provincies gaat. Provincies maken na overleg met de VNG afspraken over professionalisering en de versterking van de externe veiligheidstaken.

Stand van zaken: Gerealiseerd.

Met ingang van 2011 zullen de middelen naar het Provinciefonds worden overgeheveld voor 4 jaar. In overleg met IPO en VNG wordt bezien op welk moment een deel van deze taken en middelen via het gemeentefonds aan gemeenten wordt overgedragen.

V.10. Maatschappelijke ondersteuning

De Taakgroep was van mening dat de rol van gemeenten en de Wmo als participatiewet versterkt kan worden door de overdracht op de langere termijn - maar waar het mogelijk is ook al binnen deze kabinetsperiode - van een aantal onderdelen die nu nog vanuit de AWBZ worden bekostigd. Hierbij dacht de Taakgroep als eerste aan onderdelen van de ondersteunende begeleiding, activerende begeleiding en de MEE-gelden.

Stand van zaken: Gerealiseerd.

De functies ondersteunende begeleiding en activerende begeleiding zijn samengevoegd tot één functie begeleiding. De toegang tot deze functie is beperkt. Gemeenten hebben ivm het vervallen van de functie begeleiding voor mensen met lichte beperkingen structureel € 127 mln. ontvangen om de gevolgen van de maatregel op te vangen.

Per 1-1-2009 is de grondslag psychosociaal vervallen voor ondersteunende begeleiding dag en persoonlijke verzorging.

De hiermee gemoeide middelen (€ 62,4 mln.) zijn overgeheveld naar gemeenten. De MEE-gelden zijn nog niet overgeheveld naar de gemeenten.

VWS heeft in de subsidievoorwaarden voor de MEE-organisaties de verplichting opgenomen om met gemeenten te overleggen over de uitvoering van de MEE-taken.

De decentralisatie van middelen voor maatschappelijke opvang in de vorm van een decentralisatieuitkering vindt per 2010. De decentralisatie van middelen voor vrouwenopvang zal plaatsvinden per 1-1-2011. Nadat de Commissie stelselonderzoek vrouwenopvang haar advies heeft afgerond kan – indien wenselijk – de verdeling worden aangepast.

V.11. Jeugd

In haar reactie op het rapport d'Hondt volstond het kabinet ermee te verwijzen naar de evaluatie van de samenwerkingsafspraken rond de jeugdzorg in 2009. Verder verwees het kabinet naar voorstellen over een decentralisatie-uitkering voor jeugd en ondersteuning van lokale samenwerkingsafspraken om jongeren en gezinnen met meerdere problemen adequate hulp te bieden. Tot slot werd de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg aangekondigd.

Stand van zaken: Gerealiseerd.

Mede naar aanleiding van de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg hebben de minister voor Jeugd en Gezin en de minister van Justitie in april 2010 een visie op de jeugdzorg aan de Tweede Kamer aangeboden. Daarbij wordt ook worden ingegaan op de rol van gemeenten.

Bij de gemeenten wordt nu gewerkt aan het realiseren van een dekkend netwerk van Centra voor Jeugd en Gezin. De decentralisatieuitkering Jeugd is met ingang van 1-1-2010 gestart waarbij de nadruk ligt op het maken van lokale samenwerkingsafspraken in de zorg ten aanzien van overbelaste jongeren. Met ingang van 1-1-2012, zullen de middelen voor de CJG's, wanneer er een landelijk dekkend netwerk van Centra voor Jeugd en Gezin is gerealiseerd, worden toegevoegd aan de gemeenten via de decentralisatieuitkering jeugd. Hiermee

wordt de regierol met betrekking tot het lokale jeugdbeleid door de gemeenten versterkt.

V.12. Participatie

De Taakgroep d'Hondt deed de aanbeveling een participatiebudget te vormen, om het werkdeel van de Wet Werk en Bijstand, de Wet inburgering en de Wet educatie en beroepsonderwijs te ontschotten. Het kabinet nam deze aanbeveling over, evenals het advies over de goede uitrol van Locaties voor Werk en Inkomen. Een volledig ontschot participatiebudget blijft de ambitie van het kabinet.

Stand van zaken: Gerealiseerd.

SZW en VNG hebben hierin een gezamenlijke doelstelling geformuleerd in het Deelakkoord Participatie om zo veel mogelijk mensen weer voluit mee te kunnen laten doen in de samenleving. Op 12 januari 2009 heeft de toenmalig staatssecretaris van SZW de nulmeting naar de Tweede Kamer verzonden. Eind 2010 vinden evaluatieronden plaats.

De Wet op het participatiebudget is op 1 januari 2009 in werking getreden.

De Locaties voor Werk en Inkomen worden ingevoerd.

V.13. Veilig ondernemen

De Taakgroep adviseerde om de Stimuleringsregeling voor Criminaliteitspreventie KleinBedrijf (SCKB) via het gemeentefonds vorm te geven. In overleg met verschillende partijen is besloten om een landelijke regeling in te voeren die zo veel mogelijk is aangepast aan de lokale of regionale situatie.

Stand van zaken: Op koers.

Na een langdurige periode van daling, is het aantal overvallen in 2008 en 2009 toegenomen. Daarom wil het kabinet het aantal overvallen in 2010 met ten minste 20% terugdringen ten opzichte van 2008. De onlangs ingestelde Taskforce overvallen monitort de ontwikkelingen, heeft nieuwe initiatieven ontwikkeld en komt met een integrale aanpak. Recente ontwikkelingen laten zien dat het aantal overvallen daalt: het aantal overvallen lag in de eerste drie maanden van dit jaar 6% lager dan in het eerste kwartaal van vorig jaar.

In de verantwoordingsbrief van Veiligheid begint bij Voorkomen van 23 april 2010 (TK 2009-2010, 28684, nr. 276) wordt uitgebreider ingegaan op de maatregelen die vallen onder het Bestuursakkoord, onderdeel veiligheid.